

D E C I Z I E

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,  
judecătorul  
Judecătorii

Svetlana Novac  
Tatiana Vieru, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de societatea comercială „BTG Agro” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” împotriva societății comerciale „BTG Agro” societate cu răspundere limitată privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013 prin care a fost admisă parțial cererea de scutire de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a ț ă

La 19 ianuarie 2012 Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” a depus cerere de chemare în judecată către SC „BTG Agro” SRL cu privire la încasarea datoriei.

În susținerea cererii reclamantul a indicat că, la 10 martie 2011 Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” a încheiat cu SC „BTG Agro” SRL contractul de vânzare-cumpărare nr.100311, în baza căruia s-a obligat să livreze semințe de porumb Moldovenesc 450 AMRf în cantitate de 100 tone la prețul de 1350 lei/tonă, Moldovenesc 457 AMTf în cantitate de 100 tone la prețul de 1350 lei/tonă, Moldovenesc 458 AMTf în cantitate de 68,9 tone la prețul de 1800 lei/tonă, iar cumpărătorul s-a obligat să achite suma contractului în mărime de 3 940 200 lei și să primească producția.

Conform pct.2.1 și 2.3 ale contractului menționat, vânzătorul livrează producția cumpărătorului în termen de nu mai devreme de 15 zile din momentul semnării prezentului contract, la solicitarea acestuia, de la uzina de prelucrare a semințelor de porumb, iar cumpărătorul achită suma contractului nu mai târziu de 01 august 2011.

Susține reclamantul că, a livrat cantitatea de semințe de porumb în sumă de 3940200 lei, iar SC „BTG Agro” SRL a recepționat marfa livrată, însă nu și-a onorat obligațiunile contractuale ce țin de achitarea prețului mărfurilor procurate și recepționate.

A mai indicat că, conform prevederilor contractului părțile au convenit că în caz de neachitare în termen a prețului mărfii, cumpărătorul va achita o penalitate în mărime de 0,1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Consideră reclamantul că, în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr.100311 din 10 martie 2011 pîrîtul urmează să-i achite datoria în mărime de 3 940 200 lei, penalitatea în mărime de 472 825 lei și dobînda de întârziere în mărime de 220 219,39 lei conform art.619 Cod civil.

Cere reclamantul, încasarea în beneficiul lui de la SC „BTG Agro” SRL datoria în mărime de 3 940 200 lei, penalitatea în mărime de 472 825 lei și dobînda în mărime de 3000 euro, și de la Bujor Sergiu datoria în mărime de 16 095 euro, penalitatea în mărime de 7 014 euro, dobînda de întârziere în mărime de 220 219,39 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Criuleni din 16 februarie 2012 cererea de chemare în judecată a Instituției Publice „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” a fost admisă integral. S-a încasat de la SC „BTG Agro” SRL în beneficiul Instituției Publice „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” suma de 3 940 200 lei, dobînda de întârziere în mărime de 220 219,39 lei, penalitatea în mărime de 472 825 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 02 aprilie 2012 SC „BTG Agro” SRL a declarat apel.

Tot, la 02 aprilie 2012 SC „BTG Agro” SRL a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătorei Criuleni din 20 ianuarie 2012 de admitere a cererii de asigurare a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012 nu a fost dat curs cererii de apel declarată de SC „BTG Agro” SRL, acordîndu-i un termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37 500 lei pînă la 22 noiembrie 2012 și nu s-a dat curs cererii de recurs depusă de SC „BTG Agro” SRL, fiindu-i comunicat recurentului despre necesitatea înlăturării neajunsurilor din cererea de recurs.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2013 a fost admis recursul declarat de către SC „BTG Agro” SRL, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012, cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013 s-a scutit parțial SC „BTG Agro” SRL de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, stabilindu-se spre achitare suma de 7 500 lei. Nu a fost dat curs cererii de apel declarată de SC „BTG Agro” SRL, acordîndu-i un termen pentru achitarea taxei de stat pînă la 06 iunie 2013.

La 05 iunie 2013 SC „BTG Agro” SRL a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii și emiterea unei hotărîri noi prin care SC „BTG Agro” SRL să fie obligată să achite plata taxei de stat în mărime de 1 000 lei.

În susținerea recursului s-a invocat că încheierea contestată a fost emisă fără a fi examinate sub toate aspectele probele ce demonstrează lipsa la recurent a mijloacelor financiare, fapt ce îi încalcă dreptul de acces la justiție.

Examinînd argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013 în partea stabilirii SC „BTG Agro” SRL spre achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 7 500 lei și emiterea în această

parte a unei încheieri noi prin care a scuti SC „BTG Agro” SRL de la plata taxei de stat la depunerea apelului, stabilindu-i spre achitare suma de 1 000 lei.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art. 85 al. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 al.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din materialele pricinii rezultă că la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni din 16 februarie 2012, recurentul-apelant SC „BTG Agro” SRL a solicitat să fie scutit de plata taxei de stat, pe motiv că situația financiară este grea, iar conturile bancare ale întreprinderii sunt blocate, din care considerente nu are posibilitate să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, la materialele cauzei fiind anexate și probe care confirmă motivele invocate.

Colegiul consideră că soluția instanței de apel cu privire la stabilirea cuantumului taxei de stat în sumă de 7 500 lei și obligarea apelantului SC „BTG Agro” SRL de a achita suma dată la depunerea apelului este incorectă.

Or, argumentele aduse de către SC „BTG Agro” SRL demonstrează cu certitudine că recurentul este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea apelului chiar și în suma stabilită prin încheierea instanței de apel.

Mai mult, reieșind din principiul egalității în fața legii și a justiției, instanța de recurs reține că intimatul Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” la depunerea cererii de chemare în judecată a fost scutit de la plata taxei de stat în sumă de 50 000 lei.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notifică și încălcarea art.6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale.

Prin urmare, Colegiul consideră că este oportun de a scuti parțial recurentul SC „BTG Agro” SRL de la plata taxei de stat la depunerea apelului, aceasta urmînd să achite taxa de stat pentru cererea de apel în mărime de 1 000 lei, ca fiind reală și rezonabilă.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Acesta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 85 al. (4) CPC pentru scutirea parțială a recurentului-apelant de la plata taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013 și de a emite o nouă încheiere prin care a scuti parțial SC „BTG Agro” SRL de la plata taxei de stat la depunerea apelului, stabilindu-i spre achitare suma de 1 000 lei.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit.c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de societatea comercială „BTG Agro” societate cu răspundere limitată.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” împotriva societății comerciale „BTG Agro” societate cu răspundere limitată privind încasarea datoriei, în partea stabilirii societății comerciale „BTG Agro” societate cu răspundere limitată spre achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 7 500 lei și în această parte se emite o nouă încheiere prin care:

Se scutește parțial societatea comercială „BTG Agro” societate cu răspundere limitată de la plata taxei de stat pentru cererea de apel și se comunică societății comerciale „BTG Agro” societate cu răspundere limitată despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1 000 lei (una mii) lei, cu restituirea pricinii Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,  
judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi